

ANALYSE

Analyse: Derfor har 1spand.nu og sorteringskritikerne momentum i kampen om sorteringen

[Affaldsreduktion](#) 4. november kl. 05:38

Fra sin lejlighed i Københavns Indre By har Gunnar Kjems skabt en reel bevægelse imod kildesorteringen Illustration: Henrik Vinther Nielsen.

Affaldsbranchen skal diske op med andet end faglige argumenter, hvis modstanden mod kildesorteringen ikke skal fortsætte med at vokse.

Lyt til artiklen oplæst af en stemme klonet på Ingeniørens Henrik Heide

4 min

**Henrik
Vinther
Nielsen**

Redaktør

Følg

Affaldsbranchen klarer det som bekendt bedst, hvis ingen lægger mærke til den. Sådan har det i hvert fald lydt i branchen i mange år.

Hvis udsagnet står til troende, må det være tydeligt, at det ikke går særlig godt for tiden. Efter at kildesorteringen blev indført for fem år siden, har affaldet i den grad indfundet sig i borgernes bevidsthed.

Som led i valgkampen op mod kommunalvalget den 18. november har Liberal Alliance meldt sig ud af affaldsaftalen fra 2020, hvor et flertal af partierne blandt andet indførte kildesorteringen hos danskerne.

Dansk Folkeparti har allerede tidligere på året erklæret sig modstandere af affaldssorteringen, og blandt 50 forandringer, de borgerlige partier har meddelt, at de vil gennemføre på 100 dage, er netop afskaffelsen af kildesorteringen og overgangen til centralsortering et af punkterne.

For mens de borgerlige partier og modstanderne fortæller om en unødigt besværlig kildesortering, der endda kan splitte familier ad, er branchens svar ofte en teknisk forklaring om migrerende stoffer og renhed af plast.

Det er altså de faglige svar over for dem, der rammer følelserne. Og hvis branchen skal have danskerne med på sorteringsprojektet, bliver de nødt til at komme med nogle andre svar.

Stormer frem uden teknisk viden

Da WasteTech i marts besøgte stifteren af 1spand.nu, Gunnar Kjems, tegnede vi et portræt af en mand, som i bund og grund ikke interesserede sig for “teknisk viden.” Det bekymrede ham egentlig ikke, om det ene eller det andet er bedst for genanvendelse og den grønne omstilling.

Det var tydeligt, at der var tale om en mand, som var frustreret over det besvær, der er ved at skulle sortere affaldet i adskillige fraktioner, og som ville det til livs; argumenterne måtte følge bagefter. Men som vi skrev, var det også tydeligt, at der var tale om en mand, som skulle tages seriøst.

Den lille analyse af 1spand.nu begynder at vise sig mere og mere korrekt. I løbet af omkring 11 måneder er bevægelsen gået fra en gruppe af Gunnar Kjems og få meningsfæller til en vedvarende maskine, som kun er vokset i indflydelse, siden den blev stiftet i december sidste år.

Selv har de insisteret på at kalde sig en “folkebevægelse”, og nu begynder den betegnelse at stå mere og mere til troende.

Pengemænd og kritiske borgere

Fronterne i sorteringskampen er trukket skarpt op. På den ene side har branchen, herunder Brancheforeningen Cirkulær, Plastindustrien, ARI og en række forskere fremhævet, at det *vil* have konsekvenser for genanvendelsen, hvis ikke eksempelvis plast sorteres adskilt.

SPONSERET INDHOLD

Seminar | Håndtering af aggressive kemikalier: Mød specialister i rørsystemer og pumpeteknologi

[Kemi](#)

Kort fortalt fordi det forurenes. Det er i forvejen en svær opgave at genanvende plast i en kvalitetsgrad, hvor det ikke styrtdykker ned af kvalitetsstigen. Men hvis plasten har ligget i døgn eller uger sammen med eksempelvis madaffald eller kosmetiske produkter, bliver den opgave endnu sværere.

På den anden side af debatten står der – foruden forskeren Henrik Wenzel, der argumenterer for, at centralsortering sagtens kan afløse kildesortering – ikke mange fra hverken branchen eller akademika. Der

står til gengæld tidligere politikere, økonomer, pengemænd, frustrerede borgere og kritiske røster, som mener, at staten og kommunerne har pålagt borgerne en alt for stor opgave.

Og i takt med at vi har nærmet os kommunalvalget, kan flere partier på den højre side af midten se, at Gunnar Kjems ramte en guldåre af borgerlig frustration. En frustration, som kan ende med at rykke på stemmerne ved valgene ude i landets 98 kommuner.

Især hvis det ikke lykkes branchen og de grønne partier at overbevise borgerne om, at sorteringen faktisk tjener et formål.

En anden fortælling

Hvis det virkelig er så vigtigt, at borgerne pligtskyldigt sorterer affaldet derhjemme i køkkenerne, er det altså nu op til affaldsbranchen at vise, at det er besværet værd: At der faktisk kommer nye, genanvendte produkter ud af det, og at vi reducerer brugen af råolie.

Netop her kan der appelleres til følelserne. Her er muligheden for at fortælle, hvad vi undgår, hvis vi sorterer og genanvender. Migrerende stoffer taler ikke til følelserne; det gør det til gengæld at skulle slæbe pose efter pose ud til baggårdens mange containere.

Det er derfor affaldsbranchens og politikernes opgave at fortælle borgerne, at det giver mening, at de dedikerer skabsplads til sorteringen, bruger tid ude blandt containerne på at gennemskue, om en chipspose er plast- eller restaffald og haster afsted med den utætte, dryppende biopose.

Ellers går der næppe lang tid, før kildesorteringen ryger ud med affaldet.

Emner

[Affaldsreduktion](#)

Følg

Relaterede artikler

Forsker råber op: Vi kommer ikke i mål med genanvendelsen, hvis vi går tilbage til én spand

1spand.nu var ude med riven, men »katastrofalt« affaldsgebyr viser sig at indeholde meget mere end affald

Er én s
Det har

